

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csimrendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyitási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ
Egész évre . 8 k
Félévre . 4
Negyedévre . 2
Lapok száma ára: 20 fill.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
számai részben illetékes
közvetítő.
Bérmunkások küldé-
ményt nem fogadunk el.
Készíratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI-ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: K E D D E N.

Felolós szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Tanév előtt.

A nagy vakáció boldog órái lassanként leperregtek. Eljött újra szeptember: megkezdődik a tanév. A pedellus letörli e katedráról és a padokról a tavalyi port. Kicsiny és nagy diákoknak már az új tankönyvek beszerzésén jár az esze: a szülők sok kisebb-nagyobb hétköznapi gondja mellé pedig megjelenik egy másik gond. A gyermek jövője veti előre árnyékát. Minden gondolatukat az a kérdés foglalta le, hogy: mivé neveljük a fiut!

Az apa és az anya tanácskozik. S éppen ez a szeretet sugalta gondolat keveri a szülőket a legnagyobb tévedésekbe. A szegény; urat akar nevelni fiából. Az iparos és kereskedő azért taníttatja gyermekét, hogy ügyvéd vagy orvos legyen belőle. Beteges ambíció ez, mely sokkal szomorúbb, semhogy ezt a jelenséget gyermekeink pályaválasztásánál figyelmen kívül hagyjunk szabadna. Csak a statisztikai kimutatásokra tudunk hivatkozni. A számok e labirintusa hidegen beszéli el, hogy hányan válnak évente a beteges ambíció áldozataivá. Mikor egy életpályáról, a jövődől megélhetésről van szó, akkor nincs helye olyan aprólékos szempontoknak, mint a hiúság.

Mennyi megszámlálhatatlan utja van a boldogulásnak! Vannak, akik híres ügyvédeké válnak, mások a mérnöki pályán alapítják meg a jövőjüket. De ki merné azt állítani, hogy a kereskedői vagy az iparosi pálya nem alkalmas arra, hogy a boldogságról és megelégedésről szőtt ideálokat meg hozza. Természetesen a szegény és szerencsétlen emberek rendszerint szűk látókörűek. Ők az egész világból csak a gázdag és szerencsés embereket lát-

ják. Pedig minden pályán kell dolgozni s ha már munkáról van szó, akkor a szurtos kötény munkásai ép oly tiszteltetelműek, mint azok, akik tollal keresik meg kenyereket.

Az az alkalom, amelynek kapcsán ezeket elmondjuk, minden esztendőben újból és újból megjelenik s mindannyiszor nem kis fejtörést okoz a szülőknek. Az az izgatóság, amelylyel a pályaválasztás problémáját tárgyalják: eléggé indokolt. Még a legobjektívebben gondolkozó agy is könnyen megtévelyedik a sok kínálkozó pálya között. Nem csoda tehát, ha ebben a tétovázásban a praktikus józan ész huzza a rövidebbet s a mamák hiúsága győzedelmeskedik.

Nálunk az a szokás, hogy meghorhannak egy két pályát, például a jogit vagy az orvost, s más husz jövedelmező pályára nem akad magyar ember. Így nincs vegyészünk. Az egyre alakuló gyárak drága pénzen alkalmazák a külföldi mérnököket és vegyészeket, de ez nem ötlük a magyar szülők szemébe. Építészaink is külföldről hozták a jobb rajzolókat. Pedig nem szabad megelégednünk arról, hogy nekünk van technikánk, magasabb foku ipartanodánk, mindenféle szaktanfolyamunk, kereskedelmi, ipari és keleti akadémiánk. Csak azok vannak kevesen, akik ezekbe az új iskolákba beiratkoznak. A finomabb iparcikkeket még mindig külföldről hozzák. Iparvállalatainkat német, francia és angol emberek vezetik. Nem titok az sem, hogy kereskedelmünk is nagyrészt német. Mi ennek az oka? Az, hogy minden ami jövedelmező nálunk, az többnyire idegen kézben van, magyar ember szégyeli az olyan munkát, amelyhez le kell vetni a kézelőt.

Dicsekedve szokták emlegetni, hogy

fiskális állam vagyunk. Mit dicsekszünk vele? Hogy sok a pertünk? Bizony ennél sokkal nagyobb dicsőség lenne, ha azt mondhatnók, hogy oly fejlett az iparunk, hogy teszem ezt tőlert nem kell a külföldre menni, mert még ezt a piczi szerzámot is külföldről hozzák be.

Most mikor újra kinyitják az iskolákat, mikor újra időszertűvé válik az a kérdés, hogy fiainkat, milyen pályára neveljük: akkor gondolják meg ezeket a fontos kérdéseket. Elvégre nem vagyunk már fiatal nemzet, hat évvel ezelőtt ünnepeltük ezeréves fennállásunknak évfordulóját. Ideje tehát, hogy kissé más szemmel nézzük a kereskedői pályát mint eddig, mert be kell látnunk, hogy mégis ezek legjövődelmesebb pályák.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szívesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

— **Eljegyzés.** Heinrich Gizike, Dr. Rónai Mihály jegyesek V.-Salónak Vasm., Lengyeltóti Somogy. 1902. augusztus hava.

— **Halálozás.** Dr. Nagy Sándor ügyvéd c. u. g. i. l. k. s. sok éveken keresztül a »Csűrő és vidék« című lap szerkesztője, f. évi augusztus hó 27-én elhalt. Egész életén keresztül a becsületesség és felebaráti szeretet volt kísérője. Baana lapunk felelős szerkesztője és kiadó tulajdonosa neje, Poór Sándorné szül. Nagy Ilona első isbeni unokafivérét gyászolja. A istenség istene adjon sokat szenvedett földi maradványai-

Uj üzlet megnyitás!

WURM VILMOS Fő-utcza, Megyeházzal szemben.

Ajánlja dúsan felszerelt új áru raktárát uri és női fehérneműek, menyasszonyi kelen-
gyék, női divat áruk, függönyök, szőnyegek stb.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

maradtam tisztelettel

WURM VILMOS.

nak békés nyugodalmat. A család által kibocsátott gyászjelentés a következő: Ösv. Nagy Sándorné, szül. Bósz Ilona a maga s az alulírottak nevében, mélyen megismerődvé tudatja, hogy örökre felejtethetetlen férje dr. Nagy Sándor ügyvéd f. évi augusztus hó 27. napján d. u. fél 2 órakor élte 42. évében hosszas szenvedés után meghalt. A drága halott földi maradványai f. hó 29-én d. u. 5 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a csurgói sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Csurgó, 1902. augusztus 27-én. Nyugodjék békével! Ösv. dr. Nagy Sándorné felesége, ösv. Nagy Sándorné édes anyja, Ida, Ilka, Vilma nővérei, Bósz Lipót ipa, Bósz Lipótné napa, dr. Poór Ernőné nevelt leánya, Dombó Vincze, Pietsch István, dr. Erőss József, Bósz László sógorai, dr. Wozelka Ferdinándné, Bergman Józsefné sógoronői.

— **Somogyi megye tanítói** 28-án tartották Szigetvárott évi rendes közgyűlésüket nagy érdeklődés mellett. A gyűlést ünnepély előzte meg. Szigetvár intelligenciája, a tanítói kar Zrinyi emlékoszlopához vonult a Hymnus elneklése után Hollósi István ódáját szavalta, majd Vajthó Jenő lelkes kesséd kíséretében a tanítók kórusa az emléktápaszatra helyezte. A szózat elneklésével, kalaplevéve meghatottan énekelte a nagy tömeg, véget ért az ünnepély és a polgári iskola nagyertermébe vonulva a közgyűlés kezdődött.

A város nevében Szabó Sándor dr. járásorvos üdvözölte a tanítószágot. Majd Mezősényi Zoltán kir. tanfelügyelő az Eötvös-egyesület nevében beszélt, buzdítva a humanus egyesületbe való belépésre, egyben ismertette a Gazdasági biztosító szervezetét, mely a tanítószágot érdekében oly sokat tett. Nagy vita előzte meg az elnökválasztást. Két tábor állt szemközt. Végül is a központi szervezetet és vezetéket óhajtották győztesek két szavazattal többséggel, mely a nagy és fontos kérdés feletti vitát és küzdelmet eléggé jellemzi. Elnök lett Cságoly József, főjegyző Lengyák István kaposvári állami tanító. A választást az alapszabályok revíziója követte, majd az indítványok során Wlassich Gyula minisztert egyhangulag dísztaggá választották és sürgőnyleg üdvözölték. Vajthó Jenő értekezett az ifjuság neveléséről, Gaál István R. Újlak tanítója legújabb találmányu célsszerű számológépét

mutatta be. A segélyek kiosztása után dr. Gulyás Ferencz kir. tanfelügyelő elzetésével ért véget a szép s emlékezetes közgyűlés. A Koronában 100 teríték társaságát volt, mely mindvégig kitűnő hangulatban telt el.

— **A szent-lmrel földmívelési iskola** záróvizsgája f. hó 24-én tartott meg. Hensch Árpád gazd. akadémiai tanár bizottsági elnök, Berényi Géza b. tag, Bohuniczky Kálmán b. tag, gr. Sommsich László b. tag, Vasdényei Béla b. tag, az állspánt képviselő Sárközy Béla főszolgabíró, továbbá Babochay Jenő, Babochay Zsigmond, Bakos Géza, Györkös Ferencz, Mozsonyi Sándor, Nagy Sándor, Pados József Pál Tamás, Saáry Ákos, Szigethy Mihály, dr. Tevely Béla, Vásárhelyi Gerő urak és számos kisgazda jelenlétében. A tanulók úgy elméletileg, mint gyakorlatilag (szántás, boronálás, metszés, fejés) kiválóan jó sikerrel vizsgáztak, mind a 17 második éves tanuló képesítetett. A vizsga reggeli 9 órától déli 1/2-ig tartott. Vizsga után a jelenvolt gazdák Bolgár Dezső igazgató asztalánál gyűlt össze és igen jó hangulatban estig együtt maradtak.

— **Meghívó.** A Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíj-intézetének Kaposvári Fiókja külön alapja gyarapítására 1902. évi szeptember hó 7-én (vasárnap) az «ipar vendéglő» összes helyiségeiben több szíves közreműködő felléptével, egész éjjel hölgy-válással, kedélyes ézei tánczenével rendez, a vigalmi bizottság. Belépti-díj: Személy-jegy 1 kor., családjegy (3 személyre) 2 kor. Kezdeté 8 órakor. Zenét Barcza József (Simplicius) zenekara szolgáltatja. A tiszta jövedelem a helybeli fiók külön alapjához csatoltatik, mely az elhalt tagok özvegyei és árvái felségélyezésére fordítottik. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Műsor: 1. Nyitány. 2. «Szózat» A magy. munk. rókkant- és nyugdíj-egylete részére írta: Ábrányi Emil, Szavajja Szabó József. 3. «Az első szerelmes levél» Monológ, előadja Bacsa Terus k. a. 4. «Hamvazó szerda» Monológ. Előadja ifj. Vincze Imre. 5. «A ki mer, az nyer.» Párl jelenet. Személyek: Magda: Thury Juliska k. a. Laci: Benes Béla. 6. «Othello Toponáron» Monológ. Előadja Kuhl József. 7. «A fogadás» Monológ. Előadja . . .

— **Templomszentelés.** F. évi augusztus hó 31-én volt a felszentelése Fonyód-fürdő telep kies fekvésű román-stilben épült ká-

polnájának, a felszentelést a jelzett napon d. e. 11 órakor nagyszámu közönség jelenlétében Széchenyi Miklós gróf végezte.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Hábián István szigetvári lakos a múlt héten azon szándékkal távozott hazulról, hogy öngyilkos lesz. — Elhatározását csakhamar tett is követte, a nem messze folyó Álmás patakhoz ment s abba a legmélyebb helyen beléugrott. — Ugyilatszük azonban időközben meggondolta a dolgot s ismét kiuszott, partra, hol az őt kereső élete párját csakhamar jól eldöngötte s ezután mintha mi sem történt volna hazatávozott.

— **Meghívó.** A Szigetvári Olvasó Egylet. Zrinyi Miklós hosi elestének évfordulója alkalmából 1902. évi szeptember hó 6-án a kert fényes kivilágítása mellett tánczenét rendez. — Belépti-díj személyenkint 1 korona, nem tagoknak 2 korona. — Kezdeté este 8 órakor.

— **Somogyi Károly** városunk kedvelt színgazgatójának — mint már mult számunkban említettük — 40 éves színészi jubileumának megünneplésére az előkészületek városunk intelligens közönsége körében lázas izgatottsággal folynak. — Az ünnepély f. hó 6-án este lesz amikor a színházban az ünnepelt felléptével a «Vasgyáros» kerül színre. — Felhívjuk városunk műpártoló közönségének figyelmét s helyütt is, törekedjenek oda, hogy az ünnepség minél fényesebb legyen, megérdemli azt Somogyi nemcsak mint ember, hanem mint színész is.

— **Gyújtogatás.** Régi s lépten-nyomon beigazolást nyer az a közmondás, hogy a «kés és gyufa nem gyermek kezébe való» s mégis majdnem napi renden van s szerencsétlenség, mit majd itt, majd ott a szülők gondatlansága folytán apró gyermekek előidéznek. — Így augusztus hó 19-én délután Gyenes Erzsé Szent-Mihályfa pusztai lakos 9 éves kis leányától fél tasak gyufát küldött férjének az istállóba. — A leánya mint afféle kis gyerek utközben Farkas János kocsis szénakazalja mellett haladván el, felgyújtotta annak 2 szekér szénából álló kazlát. — Csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, miután a segítségre siető cseleedségnek még idejekorán sikerült a könnyen vezetéssé válható elemet elfojtani.

— **Tolvaj postakocsi.** Ötvös-Könyiban Vasdényei Béla címére a mult héten egy 6000 korona tartalmu pénzeslevelet adtak

T Á R G Z A.

Ne kérdezd . . .

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárczája. —

Ne kérdezd te barna kis lány,
Hogy az arozom mért halovány?
Miért hervadt el a virág,
A melyet titkos féreg rág?

Vagy ha látod, hogy könnyezem,
Ne kutasd okát kedvesem.
Miért csordul ki a pohár,
Hogyha szinültig megtelt már?

S ha majd egyszer, — nemsokára
Kiteritnek ravatalra,
S eltemetnek szép csendesen,
Nyugodj meg benne kedvesem.

De ne keresd, mi vitt sirba,
Ilyen hamar, ifju korba?
Miért hull alá az ágrul
A levél is, ha megsárgul?

Deér.

A nőgyűlölő.

Egy közönséges, semmitmondó ember. Alig 24 éves és már vén filozofus, nőgyűlölő.

A lenyugvó nap, amely borongós eszthomály szürkületjét csak halvány felhősugárral tarkítja és a hűvös völgyben tekvő falucska, mint egy gubbasztó bagoly sötétlik.

Mi a hegytetőn álltunk és onnan bámultunk a sűrű semmisségbe, hol a nap letűnt és vége hirdette a mulandóságot.

A hűvös őszi lég megborzongatta a könnyen öltözötteket s egyikünk se bánta volna, ha hazatérni készülnénk.

Csak bámultunk szótlanul a pusztuló vidék táján.

— Gyerünk!

— Egy keveset várj csak, lásd a fájó érzés, mely egy világ, a természet ezer pompájában és díszében gyönyörködő világ pusztulásán kél a szívben, oly jól esik nekem. A hulló sárga levelek, a haraszt zörgése, a bánatosan alant repkedő madárkák sirató dallama, a pusztulás oly oly nagyon jól esik nekem.

Ez az én világom!

Nem az a könnyelmű tavasz, mely egyre-másra ontja perczigtartó bájaft és kitarja balzsamos illatu világát, elbódítva a józan agyat és a gondolkozást az álom világa felé.

Nem kell nekem a nyár sem, mely mint a sokszor olvasott némbor delejtő közelsége perzseli a lelket és álomba ringatja a gyönyörökhöz élő embert.

— Ez az én világom, ez a csendes pusztulás.

Boldogságot nem ismertem soha! Boldogtalan soha sem voltam.

Ti jöttetek eléem jó barátként elmondta szívetek minden titkát, annyi boldogságról, annyi édes perczről fecsegtetek nekem és én meghallgattam, meg nem értettem soha.

Olvastam is felőle . . . kutattam is, s kutatva annyi éven át eljutottam férfikorom mesgyéjére, visszazérek, mint a nap utolsó sugára és nem látok ott mást, csak hamvas szürkéséget.

Munkában kerestem azt végre, de a dióséggel, mit izzasztó munka árán szerectem, hidegen hagyott. Ledobtam a munka eszközeit és elmentem az emberiség másik feléhez — az asszonyhoz, kit kimondhatatlannal gyűlöltem, hogy ott keressem, mit kutattam.

Egy eltévedt gyenge sugár pirosra festé az égről lebámuló kis felhőoszlányokat csak egy pillanatra, a következő pillanatban eltűnt nyom nélkül a semmisségbe.

— Gyerünk, már bizonynyal várnak reánk. Hisz megígértük annak a kis leánynak, hogy hozzá eljövünk. Virágait öntözi s te ígérted, hogy rózsát megövní tanítod.

— Ugyan — hagyj békén, — az a leány . . . az a leány! — Láttad azt az

fely a vasúton a pénzeslevelet a kiskörpádi posta vette át, hogy kocsipostával expedálja Kadarkutra. A levél azonban nem érkezett meg Kadarkutra. A vizsgálatot ennek fogva úgy a postaigazgatóság mint a büntető bíróság részéről megindították a kiskörpádi postamester és a kadarkuti postakocsi ellen, miután a feladott pénzeslevelek itt vészett nyoma. A megindított nyomozás után csakhamar eredményre is vezetett, a kadarkuti postakocsi ugyanis csakhamar bevallotta, hogy a kérdéses pénzeslevelet ő csente el olyképpen, hogy mielőtt a postamester a pénzeszakot lezárta, ő a levelet zsebébe csuszította. Együttal bevallotta azt is, hogy a lopást már előre tervezte a hírhedt kadarkuti Molnárral, ki az előzetes megbeszélés folytán már várt rá a tőle a pénzeslevél át is vette. A kocsi ezen vallomása folytán letartóztatták a bűntárs Molnár, s lakásán házkutatást tartottak, mely alkalommal Molnár lakásán többféle állucskok, sárak lenyomatát, s betört szerzőmöt találtak, a pénzeslevélnek azonban semmi nyomára sem jutottak. Különbben a vizsgálat más irányban is eredményesen megindult.

— **Köszüth Unnep Kaposvárott** Városunk közsege is nagy kegyelettel készül megünnepleni hazánk nagyfiának Köszüth Lajosnak századik születésnapját f. évi szeptember hó 19-én. Az ünnepség programjának megállapítása véget f. évi aug. hó 31-én délután 4 órakor a központi vendéglőben Roboz István elnöke alatt nagygyűlés volt. A gyűlés röviden a következőket határozta el. — Szeptember 19-én délután 3 órakor díszképviselő testületi gyűlés melyen az ünnepi beszédet Németh István polgármester tartja. — Azután délután 5 órakor nagy népgyűlés a megyeház nagytermében, melyen több szónoklat, felolvasás, és szavaltat lesznek tartva. — Este nyolc órakor órák sene, mely menet a Köszüth tériől indul ki s a Berzsenyi, Kereszt, Petőfi, Zárda és Korona utcán végig a Köszüth-térre megy vissza; ezt szörény társaság vacsora követi a „Korona” szálloda nagytermében. — Ezen program megállapítása után megválasztott az ünnepélyt intéző 30-es bizottság. — Majd határozatba ment, hogy a kereskedők és iparosokhoz kiáltvány lesznek kibocsátandó, a célból, hogy a munkától szeptember hó 19-én délután tartózkodjanak, illetve, hogy

üzleteiket a jelzett napon délután zárva tartsák. — Ezek után a gyűlés az előző elhatározás mellett lelkes hangulatban oszlott szét.

— **Deésy Alfréd** a „Szigligeti színház” tagja „Népdalok” című két igazi magyar érzéstől áthatott magyar népdalt borsátott közre. Ajánljuk olvasóink figyelmébe a kedves két dalt. Ára 1 korona. Megrendelhető a szerzőnél Kaposvárott.

— **Vörös kakas.** Orfási tűzvész dühöngött a múlt hó 25-én Vizvárott. Eddig ugyanis ismeretlen okból kigyulladt a „Horváth Leszámitoló Bank” vizvári telepe. A veszedelmes elem annál könnyebben dühünghetett, mint a közvetlen közelében nagymennyiségű gabona kazal, sok szalma, kukorica, épületek és farakart volt. E száraz anyag csakhamar tüzet fogott s valóságos lángtenger keletkezett rövid pár perc alatt. A gyorsan kivonult tűzoltóság minden erőfeszítése hiába való volt, a tüzet lokalizálni nem lehetett; úgy annyira, hogy a veszedelmes elem két napig dühöngött a nélkül, hogy mentésről csak szó is lehetett volna. Csak szerdán reggel sikerült végre e mindent elpusztító tűzvést elfojtani, a mikor is már több felemészteni valót nem talált. Akár meghaladja a 100000 koronát. A gabona és épületek biztosítva voltak.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminister Rácz Gézát a kaposvári kir. törvényszékhez és dr. Szily Adámot a szigetvári kir. járásbírószékhez aljegyzőkké nevezte ki; Kelemen János igaz kir. járásbírósi aljegyzőt pedig a kaposvári kir. törvényszékhez helyezte át.

— **A cséplőgép áldozata.** Mint Somogyi-kerek közszégből írják, e hó 25-én Prohászka Erzsébet 20 éves leány ballábával véletlenül a cséplőgép dobjára csuszott, mely a lábát leszakította. A nagy vérvesztés folytán a leány meghalt.

Szinészetünk.

Vége felé jár már színházi szezonunk, s áttekintve a csak 9 hetet, bizonyára kevés kívánni valót, de annál több dícsőretet mondhatunk Somogyi Károly jelszavára szervezett társulatáról. Volt alkalmunk ez idő alatt meggyőződnünk arról, hogy a

társulat kifogástalanul állja meg helyét, úgy az operett és vígjáték, valamint a dráma terén; nem egyszer hallottunk hangos kacaját felharsogni az elragadtatott közönség körében s nem egyszer láttunk könnyeket csillogni a műtörök szemében, s mi pedig mindenül fényesebben bizonyítja az előadás korrektését s a szereplők tehetségét.

Hétfőn, f. hó 25-én „Szívem” című bohózat került bemutatásra. Előme-rést érdemelnek egyenként, főképpen pedig Novák Irén, ki az imádóval való perpatvarkodásban a praxis oly kifogástalan mintaképét adta, hogy szinte sajnálattal tekintettünk Tóthra, a kifogástalan imádóra. Egészben kedves és finom alakítást nyújtott. Jól játszott Krasznay, László, Deésy, Szarvasi.

Keddén, 26-án Pintér Imre jutalomjátékán a „Három pár cipő” került színre. A közönség háláját impo-áusan juttatta elévnyre ez este, mert nemcsak hogy az összes jegyek elfogytak, hanem még székekkel is tele volt a színház a rendkívüli nagy érdeklődés folytán. De mégis érdemelte a jutalmazott az érdeklődést; csengő, szép terjedelmes baritonjával megkapóan énekelte minden egyes énekszámát; dícsőretes buzgalommal interpretálta szerepét. Minden alakítása perfect volt. Méltó partnere volt a mindig vidám Ámon; ez a szerepkör ugyan nem neki való, de mégis elmondhatjuk, hogy a teljes mértékben kiaknázta szerepét. Jók voltak Szatmári, Bércsi, Kalmár, Márkus, Deési. Szerdán, f. hó 27-én „Kuruc Feja Dávid” színmű került ismét színre. László és Tóth ez este ismét elragadták közönségünk.

Csütörtökön, f. hó 28-án „Az őrnagy ur” került bemutatásra. Szép alakítást nyújtott ez este Krasznay, tanujelét adva ismét kiváló s finom művészetének. Jó volt Bilkey különösen kedves megjel-nésével, de az a „Rózsabimbó és a méh” bizonyára jobb lehetett volna.

Pénteken, f. hó 29-én a „Zsába” került színre. A siker főérdeme az egyik legtehetségesebb tag, Tót Eleké. Minden ízben szerepének kifejezésre juttatta művészetét. Méltó partnere volt Krasznay, Szép, Kovács.

Szombatón, f. hó 30-án a „Svihakok” került bemutatásra. Ez egyike volt a heti másor egyik legélvezetesebbjeinek. Ámon ismét ragyogtatta művészetét, melyről elmondhatjuk, hogy non fit, sed nascitur. Rokonszenvs megjelenése; sehol túlzásba nem megy, el tudja találni a hatást s el tudja találni a szívből jövő s szívhez szóló hangokat. Játéka diskrét s subtilis; különösen a harmadik felvonás első jelenetében creált alakítása ragadta magával szépszámu közönséget, úgy, hogy valóságos údrivalgás közepette kellett megismételnie énekszámát. Kivette részét a darab sikeréből Pintér, nemkevesebb Bilkey is, kik szintén reá szolgáltak a megérdemelték a nekik jutott tapsokat. Jók voltak még Kulinyi, Pogány, Bércsi.

Vasárnap, f. hó 31-én „Az őrnagy ur” került második ízben színre a „Rózsabimbó” ez este már sokkal jobb volt mint első ízben egyébként a szereplők a teljes mértékben megelégtettek szerepkörüknek.

Gazdaszati.

Miért nem termelünk több ipari növényt.

Az ipari növények fogalma alatt a szó teljesebb értelmében azokat kell értenünk, melyek más uton, mint ipari feldolgozás útján semmi körülmények között sem értékesíthetők, — ilyen pl. a kender, a len, a komló stb. Ezen ipari növények termelése hazánkban sajnos nagyon el van hanyagolva, a statisztikai kimutatások szerint a művelés alatt álló szántóföldterü-

utolsó napsugárt, az a leány volt nekem az életemnek épílyen kis sugara.

Az asszonyt is megismertem, ittam abból a nektárból, mivel a ti bolondos fejetek betelni sohasem tudna és mézének édesége keserű méreggá vált bennem, karjaik ölelése testemnek minden porzikháját megremegettették, mint a vadét melyet az óriás kigyó átfon halálhozó öleléseivel és bele néztem a szemek tűzébe, de ott nem a nap enyhe, játszadozó sugarát, hanem józanságot és minden gondolatot perzselő égő máglyát találtam.

— Kutattam s elértem ide is a boldogságban, hol a nap enyhe utolsó sugarában lettem feltalálni a feltalálhatalant. Csodáltam, a repeső öröm, amidőn ismerni tanultam és megismertem a leányt, azzá a szomorú borongós hangulattá vált bennem, mely engem oly kiálhatatlanná, morogóvá tesz.

Az ártatlan lilium, lásd már meghajolva és önmaga dobta elem azt vágyteli kint, mit én nehéz, izgasztó, de telán gyönyörteli harez után véltém megkaphatni.

Ahelyett, hogy pillantásra sem méltatott volna, ahelyett, hogy minden szómat hidegen viszonzozva vérg szurta volna szavaival a fájó lelket — odatolta magát az első kísérletre.

Most már vége mindennek! A sötétség borongós világában van az én életem,

a pusztulás, az elmulás az vigasztal, és én magam is mulni érzem napjaim és vénének, kiéltnek érzem magam.

— Gyerünk, siessünk!

S'lassan, vontatottan lementünk a völgyi falucska keskeny útján.

A hazatérő gulyák kolompja busan kongott csak a pasztor hosszú kurjantása zavarta a méla csend szomorú ünnepességét.

Egy szöghajú, karsu lilium lebbent fel az uton messziről hallatva csengő korhó szavait.

Csavargók — ez hát az ígért — no jó! Én most bosszúból leszedtem a rózsákat mind. Itt van kötevényem — tessék! Egy veresét választottam én.

— Hát önnek egy sem kell — utoljára kérde, — nem kell önnek az én virágom?

— Köszönöm, én a virágot ki nem állhatom.

A másik pillanatban a földön hevert valamennyi rózsá. Pompás szirmaik a várbán összetiporva hullottak szerte szét.

A leány remegve állott az út közepén, arcát kis tenyerébe temetve zokogott. S a térfőt állt előtte ném n összefont karokkal. Bámult az esti homályba, lassan vontatott hangján busan szólva:

— Ugy-e milyen szép a mulandóság!

László Arnold.

letnek alig haladják meg 10%-át. Hogy miért? az csakugyan érthetetlen. Hiszen pl. be van bizonyítva, hogy a nálunk termelt komló sem minőség, sem mennyiség tekintetében nem áll a nyugateurópai komló mögött, — sőt akárhányszor megtörténik, hogy a külföldi kereskedők olcsó pénzen megvásárolják a hazai komlót s ugyanast a komlót a hazai kereskedőknek, illetve sörgyárosoknak, méregdrágán cseh-komló néven eladatják.

Kétségtelenül be van már igazolva, hogy az egyoldalú gabonatermelés a mai viszonyok mellett a gazdát már nem elégítheti ki, mert a földbirtokra fektetett tőkének ily gazdálkodás mellett nemcsak, hogy megfelelő kamatot nem hoz, de egyáltalán annyit sem hoz, hogy fáradságuk meg legyen jutalmazva. — Panaszkodunk, hogy nincsen gyáripárunk. Miért nincsen? Mert mi mezőgazdák a gyári nyersanyag előállításával mit sem törődünk. Pelig törődhetnénk, mert hazánk klimatikus és talajviszonyai az ipari növények termelésének ép úgy kedveznek, mint a gabonafélék termelésének. Itt van pl. a kender.

Az alföldnek alig van gazdasága, a melyben kevés fáradsággal és kevés költséggel oly finomságu, ruganyos szálú, s a szövetekre és fonalok készítményekre egyaránt alkalmas anyagot produkálhatnánk, mint a legkiválóbb orosz kender. S mégis elenyésző kevés a kendertermelők száma. A termelők rendszerint azzal állanak elő, hogy nagy a munkahiány. — Dehogy is nagy. Hiszen ha nagy volna, akkor nem vándorolnánk ki a felvidéki tótok s az erdélyi székelyek oly nagy mértékben külföldre. A kivándorlás éppen azért fokozódik, mert munkásaink nem találhatnak elég munkát. Kizárólagos gabonatermelés mellett nem is lehet a munkásokat honnmaradásra kényszeríteni akkor, midőn ez csak 4—5 hónapi munkát képes számukra biztosítani.

Itt volna az ideje, hogy termelőink változatosabbá tegyék termelési rendszerüket. Bont kozzanak ki az egyoldalúságból, karolják fel az ipari és kereskedelmi növényeket, hiszen talaj és klimatikus növényeink megengedik azt. Észszerű gazdálkodással, jó földmívelési és trágyázási rendszerrel, a mely utóbbi tekintetben már a műtrágyák is szerepelhetnek, iparkodjanak az ipari növényekkel nagy termékeket elérni, mindjárt megváltozik nemcsak a mezőgazdaság képe, hanem az iparé is:

803—1902.
végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LV. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. jbiróság 1902. évi VIII. 70/7. számú végzése következtében dr. Székely Antal ügyvéd által képviselt Székely Ármin javára örv. Somogyi Ferencné ellen 128 kor. a jár. erejéig 1902. évi július hó 26-án fogannatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1210 korra becsült következő ingóságok u. m. 1 különféle szoba bútorok, gazdasági eszközök és egyebből álló ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbíró 1902. évi VIII. 70/8. számú végzése folytán 128 kor. tökétkövetelés ennek 1902. évi január hó 31. napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 69 kor. 84 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szomajomban postelek pusztai végrehajtást szenvedő lakásán leendő csatlakozására 1902. évi szeptember hó 4 napjának délutáni 3 órája határidőn kitűntet

és ahhoz a venni szándékosok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és

azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kaposvárott, 1902. évi augusztus hó 22. napján.

RÁCZ ISTVÁN,
kir. bir. végrehajtó.

Új üzlet megnyitás.

A nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom arra, hogy **Kaposvárott, Korona-utca 9-ik szám** (Borovitz Manó ur házában) f. évi augusztus hó havában

ujjonnan berendezett

üveg-, porcellán- és lámpa-kereskedésem

megnyitásakor, alkalmam nyílt oly nyönyörű és izléses kivitelű teljes **étkező, kávé, thea és mosdó** készleteket beszerezni, amelyek az olcsó árak miatt igen alkalmas ajándék tárgyakul szolgálnak.

Szíves pártfogásért esedezem

tisztelettel

6—10

SPIEGEL DÁVID.

Értesítés.

Tisztelettel alulírott tíz évet meghaladó ideig legjobb igyekezetemmel szolgáltam a mélyen tisztelt közönséget, mint a Korona kávéház főpinczére. Abban a véleményben vagyok, hogy e hosszú idő alatt buzgó szolgálatom által sikerült megnyernem a mélyen tisztelt közönség hajlandóságát.

Ez által bátorítva vállalkoztam arra, hogy mint önálló üzletember

a kaposvári vasutállomás éttermeit bérbe vegyem

s ezzel a t. közönségnek szolgálatomat más téren felajánljam.

Vállalkozásom sikerét egyrészt a t. közönség jóakaró pártolására, másrészt ama szilárd elhatározásomra alapítom, hogy üzletemben a legpontosabb és előzékenyebb kiszolgálás mellett, **kiváló minőségű, izletes ételek és kifogástalan italok** álljanak rendelkezésre, melyek a legválogatosabb igényeket is kielégítsék.

Az étteremben **olcsó és kitűnő**

kosztot adok,

esetleg **abonnens vendégeknek** is; az utazó és városi vendégek számára nagy választéku **hideg buffet** áll rendelkezésre.

Kitűnő természetes borok, likőrök és mindig friss sör.

Gondom lesz az éttermek és mellékhelyiségek állandó **tisztántartására**; nyáron át pedig a **perron** nyújt vendégeimnek kellemes tartózkodási helyet.

Üzletemet szombaton, július 5-én nyitottam meg.

Szolid és látogatásra érdemes üzletet akarok a t. közönség számára létesíteni, miért tisztelettel kérem szíves látogatását.

5—3

Pelczmann Péter
vasuti vendéglős, Kaposváron.

Képviselők

kik gazberendezések szerelésében
jártasak, kerestetnek

ACETYLÉN

világítási vállalathoz.

Ajánlatok referenciáik megjelölésével

3-3

KLINGER RICH.

Gumpoldskircheneri gép- és fém-
áru-gyár magyarországi telepe

Budapest, VII., Hernád-u. 43. sz.

„Acetylen-udvar” czimzendeők.

Pályázat.

Alótírt földmíves iskolánál

35—40 tanuló élelmezésére

pályázat hirdettetik 1902. évi
november 1. 1907. évi november
1. tartalommal.

Pályázni szándékozók kellő módon
felszerelt ajánlataikat a nagyméltósági
földmívelésügyi m. kir. Ministeriumhoz
címezve alóltit igazgatósághoz f. évi
szeptember 10-ig nyújtásák be.

Bővebb felvilágosítás kívánatra
nyerhető

A szentimrei m. kir. földmíves
iskola igazgatósága. U. p.
Kadarkut.

2-2

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalánál.

PÉNZ

kölcsönök leggyorsabb és legolcsóbb eszközzése

==== házakra, földekre ====

4½%-os kamat mellett 50 évre is. Kizárólag

utólagos járulek fizetés ellenében,

ugyszintén köz- és magántisztviselőknél, katonatisz-
teknek, kereskedőknek, iparosoknak és minden
hitelképes egyénnek diszkrétan eszközöl hitelt

SOMOGYI BANKIRODA

bej. czég.

Budapest, VI. ker. Proféta-utca 5. szám.

(Válaszbélyeg csatolandó).

1-3

Legnagyobb raktár teljesen
felszerelt szüretelési és pincze-
gazdászati eszközökben. Gyári
áron szállít kitűnő szerke-
zetű „Mabille” rendszert
borsajtókat, mely rendkívül ese-
kély erőszükséglet mellett meglepő eredményt
képes felmutatni. Magas nyomású és folyton
működő sajtókat, munkaképesség 12 óra alatt
15.000 kgr. szőlő.

Legjobb szerkezetű szőlőzúzó, gyümölcsajtók,
borszivattyúk, erjesztő edények. Nagy választék a
legfinomabb szőlőszedő és válogató ollókban.

'SCHOTTOLA ERNŐNÉL,

Budapesten, szőlő és pinczegazdászati osztálya, VI. Andrassy-ut 2.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld e fenti czég.

only a few more weeks left

Különlegességi gyártmányok

Szivattyuk és Mérlegek

minden fölé minden czétra

Wallaheg. 14. GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergatr. 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

[illegible]